

Őszi Hála – 2004

„Mert kicsoda különböztet meg téged? Mid van ugyanis, amit nem kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekszel, mintha nem kaptad volna?” (Textus: 1 Korinthus 4, 7)

Szeptember utolsó vasárnapja van. Amikor leültem beszédemet megírni, és elmélkedni kezdtem egyik legszebb unitárius ünnepünk lényege felett, tiszta véletlenül **Dsida Jenő** csodálatos verse a „**Hálaadás**” jutott eszembe:

*Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó, szeretettel,
Ertem éjjel-nappal dolgozni nem restell.
Áldott teste, lelke csak érettem fárads.
Köszönöm, Istenem az édesanyámat.
Te tudod, Istenem – milyen sok az árva,
Aki oltalmadat, vigaszodat várja.
Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!
Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!
Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullatását, áldd meg szenvedését!
Áldd meg imádságát, melyben el nem fárads,
Áldd meg két kezével az Édesanyámat!
Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!*

Természetesen e gyönyörű és megható vers, az élő édesanyáknak szól, de szól azoknak, akik már régebben, vagy csak a közelmúltban tértek meg, és akiknek emlékét gazdagon áldja meg Gondviselő Istenünk! Ha azt kezdem most feszegetni, hogy mekkora ajándéka életünknek az édesanya, akkor rájövök arra, hogy ha én valóban meztelenül jöttem a világra, s ha ez így van, akkor mim van, amit ne kaptam volna, vagy azoktól, akik felneveltek, a szereteteimtől, vagy magától az élettől? Mid van tehát, amit ne kaptál volna? Mindent kaptunk, amink van, és kapni fogjuk ezután is, azt, amink lesz a jövőben. Ami itt a földön a születés és a halál, a bölcső és a koporsó között a miénk, azt mind kaptuk. A miénk, és ab ovo: semmi sem a miénk!

De lássuk csak mit is kaptunk az élettől? – az életet, a létet, az öntudatot! – apánkat, anyánkat, testvérünket, nagyszüleinket, a házat, mely otthonunk, a kenyeret, mely táplál, az almát, a szőlőt, mely ízletes, a paplant mely meleg, – és kaptuk a tanítót, a papot, az iskolát és a templomot. A napot az égen, a holdat az éjben. A harmatot a fűszálon és a szivárványt a láthatáron – és még sokáig sorolhatnám, de nem teszem, mert már tudom: semmim sincs, amit ne kaptam volna!

Ha meg kaptam: az enyém! – íme máris jelentkez a birtoklás tudata, amit még ösztöneletünkől hoztunk magunkkal. Aki megkaparintotta a zsákmányt, azé volt.

Mid van, amit nem kaptál volna? Mindent kaptál, és mindent Istentől. Közvetlenül? – nem! Ebben mi unitáriusok nem hiszünk, mert a közvetlenül adományozó Isten nem a mi Istenünk. Az ilyen Isten a csodavárók Istene!

Őszi hálaadási istentiszteletünkön mondd meg Istennek és felebarátodnak és egy kicsit önmagadnak is, hogy mid van, amit ne kaptál volna. És mondd el, hogy mid van, amit hoztál magaddal? – Kincs, hír, gyönyör? – rang, cím, tekintély, eleve elrendelés? Ugyan kérem, valljuk be őszintén, hogy mindent kaptunk. Sőt van, amit most ebben a pillanatban kapsz, a lelki erőt, áhítatot, és felüdülést, és lesz, amit csak ezután fogsz kapni. Nekünk unitári-

usoknak az **Őszi hálaadás ünnepe azért ünnep** és azért szívünkhöz közelálló ünnep, mert itt ebben a zajos, világvárosban, Szent Mihály vasárnapján felkiálthatunk, mi, akiknek gyökere a Homoród, az Olt, a Nyárad, Küküllő, Gagy, Nyikó, Aranyos, a Duna–Tisza közén, avagy Dunántúlon, esetleg a Partiumban fogant, öregek és ifjak egyaránt, hogy belekiálthassuk a világ tudatába, hogy: **„mindent kaptunk”, miképpen eleink is mindent kaptak ott Erdélyben az unitarizmus bölcsőjében, és kaptak itt e Honban is, az Anyaországban is.** S ha lelki és természeti kincseinket nem kaptuk volna a mi Egy Istenünktől, akkor ma mit mondanánk magunkénak? – semmit! De kaptunk, és így sok minden van a birtokunkban. **Vannak egyházközségeink, templomaink és hívogató harangjaink. Ezeket őseink készítették és adták át azoknak, akiknek ilyen nem volt.** Feladatunk hát, hogy ha jelen pillanatban ilyen nincs a birtokunkban, és szükség vagy igény van rá, akkor építsük meg mi közösen azokkal, akik kényszerből hazát cseréltek, azokkal, akik már jelentkeztek, és azokkal, akik ezután fognak jelentkezni, azoknak, akik majd utánunk jönnek, **Győrben, Pécsen, Miskolcon és Kecskeméten. Építsünk, javítsunk unitárius egyházközségeinkben és ne a Reménység szigetén!** De építsük meg és újítsuk meg meglévő templomainkat, mint ahogy készülünk megújítani ezt a mienket a szívünkhöz közelállót, amely nem más ma már számunkra, mint egy igazi családi hajlék, otthon és lelki menedék. A talajt előkészítették azok, akik előttünk jártak. Igen ám, de itt nem állhatunk meg. Mert **elgondolásunk, sőt elhatározásunk csak úgy valósulhat meg, ha azt mindenki akarja, és mindenki támogatja, ha kell még kétkezi munkával is.**

Igy hát, amíg apáink búzáat termeltek és gyümölcsöt érleltek Erdély lankáin, vagy az Alföld rónáin, amíg mi gépeket termelünk és piacgazdaságban élünk, miközben küzdünk és harcolunk a globalizációval, a szekularizációval és a terrorizmussal, tudnunk kell, miképpen őseink is tudták, hogy mindenért, amit kapunk hálásnak kell lennünk. **Aki szükségét érezte, hogy ma eljőjön Istennel találkozni, az igazán érzi szívében a hála kicsorduló érzését.** Aki ma nincs közöttünk, az már kezdte elfelejteni, hogy őt is arra oktatták szülei, lelkészei, és nevelői, hogy ha kap valakitől valamit, akkor mondja szépen: – köszönöm és nagyon hálás vagyok!

Jöjjetek hát és adjunk hálát mindnyájan, oktassuk egymást, de főleg saját magunkat, miközben mondjuk, ne csak ma az Őszi hála ünnepén, hanem életünk minden órájában, hogy: köszönöm szépen, Istenem mindazt, amivel megajándékoztad életünket. **Köszönjük mindenekelőtt, hogy itt lehettünk, köszönjük drága szüleinket, szeretett gyermekeinket, a hitet, a vallást** és a lelkünkben körvonalazódó, reményeink szerint nemsokára megújuló templomot, gyülekezeti termet és mindent, hiszen semmink sincsen, amit ne tőled kaptunk volna, és ezért nagyon hálásnak kell lennünk! Mondjuk mi is nagy szellemi elődünkkal, az egy életen át hálás Dávid Ferencsel: – **Adjunk hálát mindnyájan, hálás szívvel vidáman, az egyetlen Istennek, aki egybegyűjtött minket, hogy ünnepnapot szenteljünk, és szent igéjével éljünk! Amen!**

Rázmány Csaba püspök